

Зміст

Передмова	3
Партитури	9
Во Вифлеємі нині новина (українська колядка). Аранжування В. Кучерука	10
Дві українські колядки. Аранжування В. Кучерука.....	17
Що то за предиво. Аранжування В. Кучерука.....	34
В'язанка українських колядок. Аранжування для оркестру народних інструментів В. Кучерука.....	48
Angels We Have Heard on High (Ангели, яких ми чули на небесах). Аранжування В. Кучерука	75
І. Берлін. Wite Christmas (Біле різдво). Аранжування В. Кучерука	94
В. Кучерук. Українські візерунки	116
Лаврійська полька. Аранжування В. Кучерука.....	145
Слова і мелодія М. Кропивницького. Удовицю я любив. Аранжування В. Кучерука	156
Р. Гальяно. San Peyre (Сан-Пейре). Аранжування В. Кучерука	180
Е. Моргісоне. Аранжування R. Longfield. Gabriel's Oboe (Гобой Габріеля). Переклад для оркестру народних інструментів В. Кучерук.....	204
К. Франсуа, Пола Анки. Мій шлях. Аранжування В. Кучерука.....	219
Список використаних джерел	239

Передмова

*Присвячується 40-річчю
мистецької діяльності
оркестру народних інструментів
ВНУ імені Лесі Українки*

Протягом багатьох десятиліть ХХ та ХХІ століть народне оркестрове мистецтво посідає чільне місце в розвитку музичної культури України, зокрема й Волині. «Найбільш поширеними у волинському регіоні були інструментальні ансамблі та оркестри народних інструментів... У 1966 році на Волині було створено 34 нові музичні колективи, а у 1970 році в області вже працювало 420 музичних колективів» [10].

ОК «Вокально-оркестровий клас (оркестровий клас)» «як один із головних складників у висококваліфікованій підготовці студентів (тепер здобувачів) вищих навчальних закладів культури й мистецтв передбачає володіння певним обсягом знань циклу музично-теоретичних дисциплін... Гра в оркестровому колективі розвиває у виконавців музичний слух і пам'ять, навички ансамблевої гри та сценічної витримки, читання нот з аркуша тощо» [6].

Одним з таких колективів є оркестр народних інструментів Волинського національного університету, що має довгий шлях свого формування та становлення – від 1950-х років до сьогодні. У 1950–1960-х роках у Луцькому педагогічному інституті імені Лесі Українки (тодішня назва університету) досить успішно працював оркестр народних інструментів під керівництвом Гліба Сиротинського. В репертуарі цього колективу були танці, марші, варіації на народні теми. «Так, на одному з обласних оглядів (1953) домровий оркестр Луцького педінституту виконав музичні твори «Реве та стогне Дніпр широкий», білоруський народний танок «Янка», грузинську народну пісню «Суліко». Як зазначило журі, це один з кращих колективів області на той час [7, с. 85]». На жаль, з кінця 1960-х років робота оркестру була припинена.

Відродилося народне оркестрове виконавство в тому ж педагогічному інституті з 1985 року. Учасниками колективу стали студенти спеціальності «Педагогіка початкового навчання з додатковою спеціальністю Музика» педагогічного факультету та студент історичного факультету – сопілка-віртуоз. Колектив з назвою «Джерела» очолив випускник Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка викладач кафедри методики і педагогіки початкового навчання (згодом старший викладач, доцент та завідувач кафедри музичних інструментів) Володимир Кучерук. На думку багатьох музикантів і, зокрема О. Линів, «Оркестр – дуже тонкий колектив, це зібрання творчих людей, а вони дуже чутливі, амбіційні, довірливі, як діти. Потрібно всі речі враховувати, але так, щоб не страждала якість роботи» [11]. ОК «Вокально-оркестровий клас (оркестровий клас)» є одним «із головних складників у висококваліфікованій підготовці студентів (тепер здобувачів) вищих навчальних закладів культури й мистецтв передбачає володіння певним обсягом знань циклу музично-теоретичних дисциплін... Гра в оркестровому колективі розвиває у виконавців музичний слух і пам'ять, навички ансамблевої гри та сценічної витримки, читання нот з аркуша тощо.» [6]. Тож почалася активна робота зі студентами-інструменталістами різного рівня підготовки.

У репертуарі оркестру перших років роботи були обробки народних пісень і танцювальних мелодій, українські народні пісні. Згодом, з 1995 року, репертуар поповнюється такими творами як «Запорізька похідна» Є. Адамцевича в обробці В. Гуцала, «Щедрик» М. Леонтовича у сучасному аранжуванні В. Кучерука, «Фантазія на українські народні теми для цимбал» В. Попадюка, І-ша частина концерту для бандури з оркестром № 4 («Трипільський») Ю. Олійника, «Козобас» В. Гуцала, «Лаврівська полька» в обробці В. Кучерука. Це стало можливим із відкриттям спеціальності «Музична педагогіка», а пізніше «Музичне мистецтво». Основою оркестру були і є струнно-смичкова та струнно-щипкова групи. Доповнюють духові інструменти дерев'яної й мідної групи, баяни та ударно шумові. Колектив мав багато концертних виступів як в Університеті, так і поза його межами.

Значними подіями стали: започаткування мистецької презентації «Різдвяні вечори інституту мистецтв» (1996), концертна програма з нагоди 15-річчя колективу (2000); участь в концерті до 10-річчя Незалежності України в статусі базового для зведеного оркестру міста (2001); участь та отримання звання лауреата в XII-му Міжнародному гуцульському фестивалі (2002).

У 2010–2023 рр. керівником оркестру була старший викладач кафедри музичних інструментів Зінаїда Дзяман. З 2023 року колектив знову очолив Володимир Кучерук. Всі ці роки керівники оркестру поповнювали репертуар як оригінальними творами («Свято в Карпатах М. Тимофієва, «Замок Любарта» й «Веснянка» В. Дмитренка), так і аранжуваннями В. Кучерука («Мелодія» М. Скорика, «Сопілочка» О. Зозулі на слова К. Перелісної, «Байда. Концертна п'єса для бандури та фортепіано» К. Мяскова; українськими і польськими колядками та різдвяними мелодіями – «Дві українські колядки», «Во Вифлеємі», «Що то за предиво», «Ангели в небі», «Vesola novine bracia sluchajcie», «White Christmas («Біле Різдво»); творами естрадного напрямку – «Gabriel's Oboe» Е. Морріконе, «Місячна серенада» Г. Міллера, «Будьте добрі» Дж. Гершвіна, «San Peyre» Р. Гальяно й ін.). Частина цих творів увійшла в нашу хрестоматію. Також, вагомими доробками обох керівників є низка публікацій навчально-методичних праць (посібники, хрестоматії, репертуарні збірники та окремі аранжування).

Також успішними були участі в різноманітних фестивалях та конкурсах як в Україні, так і поза її межами. Оркестр дипломант республіканських студентських літературно-фольклорних свят «Лесина пісня» (Луцьк, 1988, 1989, 1991) та обласних оглядів-конкурсів народно-інструментальної творчості «Калинова сопілка» (Ковель, 1999, 2000); лауреат XII-го міжнародного гуцульського фестивалю (Косів, 2002); лауреат (1 місце) III-го Всеукраїнського конкурсу виконавців на сопілці та цимбалах «Волинська гуковиця» (Луцьк, 2013); лауреат (2 місце) VIII-го Міжнародного конкурсу баяністів-акордеоністів "InterSvitiaz accomusic" (Луцьк, 2016); лауреат (1 місце) III-го Всеукраїнського відкритого фестивалю-конкурсу виконавців на народних інструментах «Мереживо» пам'яті заслуженого діяча мистецтв України Олександра Степанова (Рівне, 2017); лауреат (1 місце) Міжнародного музичного конкурсу "BRAVO" (Туреччина, 2021);

лауреат (1 місце) Міжнародного двотурового конкурсу VIANOCNA ROZPRAVKA («Різдвяна казка», 2024. Кошіце, Словаччина); лауреат (Гран-прі) III-го Міжнародного багатожанрового двотурового конкурсу мистецтв ZIMNI RONADKA («Зимова казка», 2025. Прага, Чеська республіка), лауреат (Гран-прі) Міжнародного двотурового конкурсу VIANOCNA ROZPRAVKA («Різдвяна казка», 2025. Кошіце, Словаччина).

Хрестоматія налічує 12 оркестрових творів в аранжуванні В. Кучерука. Це як твори народного характеру (колядки, різдвяні мелодії, народні пісні й танцювальні мелодії), так і твори естрадного характеру. Всі твори пройшли успішну апробацію як в концертній діяльності, так і, частково, в міжнародних конкурсах.

Тож, пропонуємо керівникам оркестрів народних інструментів наш доробок, присвячений 40-річчю оркестрово-виконавської діяльності творчого колективу ВНУ імені Лесі Українки. Сподіваємося, що він стане в нагоді для поповнення оркестрового репертуару багатьом керівникам таких мистецьких колективів.

Партитури

Во Вифлеємі нині новина

(Українська колядка)

Аранжування В. Кучерука

1

Флейта

Кларнет in B

Баян

Труба in B

Тромбон

Кобзи ритм

Кобзи тенорові

Бандури

Оркестрові дзвіночки

Скрипки 1

Скрипки 2

Альти

Віолончелі

Контрабаси

Andante

mf

mf

5

mp *mf*

mp

mf

Detailed description: This page of a musical score contains two systems of music. The first system (measures 1-4) features a piano part with two staves. The upper staff has a melodic line starting with a five-measure rest, followed by eighth and sixteenth notes. The lower staff provides a rhythmic accompaniment with eighth notes. Dynamics are marked *mp* and *mf*. The second system (measures 5-8) features a piano part with two staves. The upper staff has a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff provides a rhythmic accompaniment with eighth notes. Dynamics are marked *mp* and *mf*. The string section consists of five staves: two violins, two violas, and a cello/bass. The strings play a rhythmic accompaniment of eighth notes in the lower system.

2

Musical score for a piano piece, measures 9-12. The score includes a vocal line and piano accompaniment. Measure 9 is marked with a '9' and a '2' in a box. The piano part features chords and a melodic line starting in measure 10. Dynamics include 'f' and 'mf'.